

Advent

Nogle mener, julen starter 1. december eller, hvis man er lidt avanceret - 1. søndag i advent - men kirke- ligt set er advent faktisk ikke en del af julen.

Adventstiden er fra gammel tid (siden det 2. årh.) en bods- og fastetid, hvor man besinder sig og forbereder sig til den kommende højtid. Ordet "advent" kommer af latin og betyder netop "det til- kommende."

Advent er en mørk tid, og i kirken læses de gamle profetier op (fx fra Esajas Bog). Profetierne rummer håb og er skrevet ind i jødernes lange og triste historie med landflygtighed og besættelse. Det er altså på en dyster og mørk baggrund, at profetier og adventstiden peger hen på julen, hvor lyset i en kristen optik kom til verden i skikkelse af et lille barn julenat. Den længe ventede messias ...

Julen er ikke advent, men de to hænger uløseligt sammen, ligesom profetier og opfyldelse gør det. Ingen opfyldelse uden en profeti, og en profeti er ikke meget værd uden opfyldelse. Advent er for- ventningernes tid – julen er indfrielsen.

I dag er det de færreste kristne, der faster i adventstiden, men tiden bruges til at komme i julestemning og måske også til at huske, at julen er mere end gaver, julemad og konfekt.

Lilla er fastens og forberedelsestidens farve og dermed også adventstidens farve.

Sanct Bendts Kirke

På torvet i centrum af Ringsted ligger Sanct Bendts Kirke. Nogle af ydermurene fra den oprindelige kirke, 'Vor Frue Kirke', er genbrugt som fundament i hovedskibet. Den nye kirke blev først kaldt 'Sankt Knud', fordi Valdemar den Store ville skabe en værdig ramme for helgendyrkelsen af sin far, Knud Lar- vard. Navnet Sanct Bendt kom først til senere og menes at stamme fra et lille sogn, der har ligget i den vestlige udkant af Ringsted. Navnet på kirken er også en reference til Benedikt af Nurcia, der var grundlæggeren af munkeordenen benedektinerne. Deres kloster lå på dette sted i Ringsted sogn fra 1135-1536. Kirken var klostrets nordfløj.

Ved kirkens indvielse d. 25. juni 1170 blev Knud Larvard gravlagt dér, som helgen, og pilgrimme rejste efterfølgende dertil i stort tal for at besøge helgengravene. Kirken er kendt for sine mange kongegrave. Blandt andre Valdemar den Store og hans dronning, Sofie, Knud d. 6., Valdemar d. 2. Sejr og hans dronninger, Dagmar og Berengaria, Erik Plovpenning og Erik Menved og hans dronning, Ingeborg. Derudover er flere kongelige slægter begravet i Sanct Bendts kirke.

Selve klosterbygningerne nedbrændte i 1806.

Messehagel

Messehagel (lat. Casula) er en beklædningsgenstand udført i silke, fløjl eller uld. Præsten iklæder sig messehagel under gudstjenesten for at angive noget særlig højtidligt, oftest til nadveren. Korset er det gennemgående motiv, men også andre kristne symboler, som eksempelvis duen og skibet. Et messe- hagel har til hensigt at gøre det tydeligt for menigheden, hvilken periode af kirkeåret, gudstjenesten foregår i. Kirkeåret er opdelt i fem farver og nogle kirker har alle Messehagelerne: Grøn til trinitatistiden. Lilla til advent og i fastetiden. Hvid til juledag, Kristi himmelfart og påskedag, fra påske til pinse. Rød til pinse og 2. juledag. Sort anvendes kun langfredag.

Læs dagens afsnit i *Julemysteriet* og vis evt. billederne undervejs. Udpeg, hvor Ringsted og Sanct Bendts Kirke ligger.

Sæt dagens klistermærke på. (Se plakat med datoer på side 6-7).

ADVENT - EN VENTETID

Samtale

Hvad ved eleverne om advent?

Suppler deres viden ud fra baggrundsmaterialet.

Forslag til forklaring:

I kristendommen starter julen ikke 1. december eller 1. søndag i advent. Faktisk var december i gamle dage en tid, hvor man fastede (ikke spiste særlig meget), og man fik ikke gaver. Det gjorde man først, når det blev juleaften, altså den 24./25. december. Kirkens adventsfarve er lilla. (Se mere i baggrundsmaterialet).

Aktivitet

Spil Advents-slangespil med lilla og røde felter (kopiark 12 – kan med fordel kopieres i A3). Der skal helst være fire spillere per spil.

Regler

Spillerne skiftes til at slå med terningen og rykke det antal felter, som øjnene viser.

Lander man på et rundt, rødt felt, går turen videre. (De røde felter er tilbage i tiden, hvor man ikke havde kalendergaver).

Lander man på et lilla felt, må man tage en "gave" - en dims fra bunken. (De lilla felter er nutiden, hvor mange får kalendergaver).

Adventssøndage er formet som lilla lys, hvor man skal vente en omgang, MEN man får til gengæld fire gaver.

Alle spillere får en "gave", når de kommer i mål juleaften. Hver gang det efterfølgende bliver ens tur, får man ligeledes en gave, indtil alle spillere er kommet i mål.

Vinderen er den, der har flest gaver, når alle spillere er kommet i mål.

Alternativt kan man sætte et ur til 10 min., og tælle gaver op derefter. Tag evt. en fælles snak om hvem, der i spillet blev mest glad for den sidste julegave. Dem, der havde mange gaver i forvejen, eller dem, der havde få eller ingen?

På hjemmesiden findes også en lille film om Sct. Bendts Kirke, som man kan vise til eleverne, for at give dem et indtryk af kirken.

I skal bruge til hver gruppe:

- En terning
- En ting til hver spiller, som de kan brug som brik - fx et viskelæder
- Spilleplade (kopiark 12 - gerne i A3 format)
- Ca. 40 små dimser, der kan gøre det ud for gaver (fx centicubes, småsten eller papir, der er klippet ud)

